

Minister IenW

BestuurskernDir. Luchtvaart
Project Luchtvaartnota

Den Haag

Contactpersoon

10.2.e

M +31(0)6 10.2.e

10.2.e@minienw.n

l

Datum

2 april 2020

Kenmerk

IENW/BSK-2020/68713

beslisnota

Reacties gedoogbeleid vouchers luchtvaart en mogelijke maatregelen

Inleiding

Op uw verzoek gaat deze nota ten eerste in op de vraag hoe onze gedoogaanpak ten aanzien van de vouchers in de luchtvaart past in de EU-regelgeving.

Ten tweede geeft de nota ook een beeld van de reacties (nationaal en internationaal) op de aanwijzing aan de ILT en ons voorstel tot tijdelijke wijziging van Verordening 261/2004 hierna: "de verordening". Het behoud van maatschappelijke en politieke steun is van groot belang voor continuering van onze gedoogaanpak.

Ten derde gaat de nota in op mogelijkheden om vouchers aantrekkelijker te maken en daardoor passagiers tegemoet te komen. Luchtvaartmaatschappijen spelen daarbij een cruciale rol. Ook maatregelen door de staat worden besproken. Een van de opties is de oprichting van een garantiefonds vliegtickets, dat passagiers beschermt tegen insolventie van luchtvaartmaatschappijen.

Geadviseerd besluit

Beslispunt 1: 11.1

Beslispunt 2: 11.1

Beslistermijn

9 april.

Toelichting

Ad.1: De aanwijzing aan de ILT in relatie tot de verordening

Wanneer een luchtvaartmaatschappij een vlucht annuleert, hebben passagiers op grond van Verordening 261/2004, artikel 8, eerste lid, recht op volledige terugbetaling van het ticket binnen zeven dagen. Aan dit recht kan niet getornd worden; 11.1

De verordening schrijft ook voor dat lidstaten een instantie moeten aanwijzen die verantwoordelijk is voor de handhaving. In Nederland is dat de ILT en die zou dus moeten optreden tegen de uitgifte van de vouchers. Daarom is gekozen om de aanwijzing te geven.

Deze aanwijzing is niet bedoeld om het recht op terugbetaling aan te tasten, maar om luchtvaartmaatschappijen de mogelijkheid te bieden vouchers uit te geven, mits de passagier dat accepteert. Het gedoogbeleid is mede tot stand gekomen naar aanleiding van de *Interpretative Guidelines on EU passenger rights regulations in the context of the developing situation with Covid-19* van de Commissie. Hierin stelt de Commissie: "If the carrier proposes a voucher, this offer cannot affect the passenger's right to opt for reimbursement instead".

Aan wat bepaald is in de verordening kan niet getornd worden. Een passagier die geen voucher accepteert, heeft nog steeds het recht op terugbetaling van zijn ticket door de luchtvaartmaatschappij. Bij een claim bij de civiele rechter zal de passagier dan ook in het gelijk gesteld worden.

11.1

11.1

Dit laat onverlet dat een passagier die terugbetaling eist, dat ook moet krijgen, conform de verordening.

Ad.2: Reacties op het gedoogbeleid

➤ Reacties uit Europa

Uit communicatie met andere lidstaten en berichtgeving in de media blijkt dat in Europa onduidelijkheid bestaat over wat de aanwijzing inhoudt. Daarbij wordt het beeld geschetst dat passagiers geen recht meer zouden hebben op restitutie.

Heldere communicatie over ons gedoogbeleid is van groot belang. Daarin moet de boodschap zijn dat het gaat om een tijdelijke noodmaatregel die bedoeld is om luchtvaartmaatschappijen overeind te houden. 11.1

Daarnaast continueren we onze inzet om steun te verwerven voor tijdelijke aanpassing van de verordening. De tabel geeft een overzicht van de positie van lidstaten ten aanzien van ons voorstel (samen met Frankrijk) om vouchers te legaliseren door middel van een tijdelijke aanpassing van de verordening.

Uitdrukkelijke steun	Positieve houding	Neutraal	Tegen
----------------------	-------------------	----------	-------

11.1

Beslispunt 1: telefonisch contact opnemen met leden van het EP

11.1

➤ *Reacties in Nederland op het gedoogbeleid*

Er zijn diverse reacties gekomen (via de media, Twitter, email) naar aanleiding van de aanwijzing aan de ILT. Er is begrip voor luchtvaartmaatschappijen die in deze moeilijke tijd vouchers uitgeven. Maar, burgers vragen zich af wat hun rechten nu zijn. En er is kritiek, want passagiers: 1) moeten lang op hun geld wachten en 2) lopen het risico op insolventie van luchtvaartmaatschappijen waardoor vouchers waardeloos worden.

De Consumentenbond heeft de Kamer een brief geschreven (CC aan u) waarin het deze twee bezwaren kenbaar maakt. De **bond vindt dat de vouchers maximaal zes maanden geldig mogen zijn, en dat passagiers gedekt moeten zijn tegen een faillissement van de luchtvaartmaatschappij**. De bond geeft aan dat hun steun voor het gedoogbeleid afhangt van uw bereidheid om passagiers op de twee onderwerpen tegemoet te komen. Dhr. Paternotte en dhr. Schonis (beiden D66) hebben naar aanleiding van de brief Kamervragen gesteld.

Ad.3: Mogelijke maatregelen om vouchers aantrekkelijker te maken

➤ *Maatregelen door luchtvaartmaatschappijen*

Het gedoogbeleid kan alleen blijven bestaan bij voldoende maatschappelijke en politieke steun. Luchtvaartmaatschappijen spelen hierin een cruciale rol. Ten eerste door passagiers die hun geld claimen snel te betalen, zodat rechtszaken worden voorkomen. Ten tweede door vouchers aantrekkelijker te maken, zodat passagiers de lange looptijd en het risico op insolventie accepteren.

Er zijn een aantal mogelijkheden waarmee de luchtvaartsector er zelf voor kan zorgen dat vouchers aantrekkelijker worden dan nu het geval is. **11.1**

- i. **11.1**
- ii. **11.1**
- iii. **11.1**
- iv. **11.1**
- v. **11.1**
- vi. **11.1**
- vii. **11.1**

11.1

➤ *Maatregelen door het kabinet*

11.1

11.1

11.1

Beslispunt 2: inzetten op een internationaal garantiefonds vliegtickets, en nationale mogelijkheden heroverwegen

Bij de beantwoording van Kamervragen gesteld door dhr. Paternotte (D66) en dhr. Van Dijk (PvdA) op 10 maart jl., heeft u kenbaar gemaakt *geen* garantiefonds vliegtickets te willen opzetten in Nederland. De argumenten waren dat consumenten zelf de keuze moeten kunnen maken om zich te verzekeren, en dat de Nederlandse luchtvaartmaatschappijen onevenredig zouden moeten bijdragen wat een concurrentienadeel betekent.

Het lijkt erop dat de Corona-crisis heeft geleid tot ander beleid van verzekeraars. Op 10 maart was het mogelijk om via aanbieders van losse vliegtickets (Cheaptickets.nl en Vliegtickets.nl) een zogenaamde "vliegticketverzekering" af te sluiten voor ongeveer tien euro. Daarbij stond helder omschreven dat dit product dekking biedt tegen insolventie van de luchtvaartmaatschappij. Nu is dat op beide sites niet meer mogelijk. D66 heeft hier reeds een Kamervraag over gesteld.

11.1

10.2.e